

Europarådets
konvention
om indsatsen
mod
menneskehandel

Overvågningsorgan

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

HVAD ER KONVENTIONENS FORMÅL?

— Europarådets konvention om indsatsen mod menneskehandel trådte i kraft d. 1. februar 2008. Den har til formål at forebygge og bekæmpe handel med mennesker, beskytte ofre for menneskehandel og retsforfølge menneskehandlere. Konventionen omfatter alle former for menneskehandel (hvad enten den foregår inden for et lands grænser eller på tværs af landegrænser, og hvad enten den har forbindelse til organiseret kriminalitet eller ej) og den omfatter alle ofre for menneskehandel (både kvinder, mænd og børn) så vel som enhver form for udnyttelse. Konvention indeholder tillige foranstaltninger til at fremme staternes partnerskaber med civilsamfundet og internationalt samarbejde.

— Konventionens særlige værdi er dens fokus på menneskerettigheder og beskyttelse af ofre. Den definerer menneskehandel som en overtrædelse af menneskerettighederne og en krænkelse af menneskers værdighed og integritet. Det betyder, at de nationale myndigheder pådrager sig et ansvar, hvis de undlader at træffe foranstaltninger til at forebygge og bekæmpe menneskehandel, beskytte ofrene og til effektivt at efterforske sager om menneskehandel.

— Menneskehandel er et verdensomspændende fænomen, som ikke kender nogen grænser, og derfor har konventionen relevans for lande overalt på kloden og er åben for, at alle kan tilslutte sig den.

HVORDAN OVERVÅGES IMPLEMENTERINGEN AF KONVENTIONEN?

— Konventionen foreskriver, at der er et uafhængigt overvågningsorgan, der skal vurdere, hvor godt dens bestemmelser bliver gennemført i praksis. Overvågningsorganet anses for at være et af konventionens hovedelementer og består af to søjler: Ekspertgruppen om indsatsen mod menneskehandel (GRETA) og Komitéen af deltagende lande.

Hvad er GRETA?

— GRETA er forkortelsen for Ekspertgruppen om indsatsen mod menneskehandel, og det er denne ekspertgruppe, der har ansvar for at evaluere implementeringen af konventionen i de lande, som har ratificeret den. GRETA er sammensat af 15 uafhængige og upartiske eksperter fra de stater, der har ratificeret konventionen, og de repræsenterer forskellige fagområder (jurister, politifolk og dommere, psykologer, læger, repræsentanter fra organisationer, etc.). GRETA's medlemmer vælges på grundlag af deres ekspertise og indsigt i de områder, som er omfattet af konventionen, og valgperioden er fire år med mulighed for én genudnævnelse.

Hvordan foregår overvågningen?

■ GRETA's overvågningsaktiviteter er inddelt i runder. Ved starten af hver runde udvælger GRETA de bestemmelser i konventionen, som skal danne grundlag for overvågningen i landene, og fastlægger, hvordan evalueringen gennemføres mest hensigtsmæssigt.

■ Som led i overvågningsarbejdet indhenter GRETA en række oplysninger. Først fremsendes et spørgeskema til myndighederne i det land, der skal evalueres. På baggrund af landets besvarelse afgør GRETA, om der er behov for yderligere oplysninger til præcisering eller uddybning af de afgivne svar.

■ Udover spørgeskemaet gennemfører GRETA et besøg i det pågældende land, fordi det giver mulighed for at føre mere dybtgående drøftelser med folk fra ministerier, politi, anklagemyndighed, parlamentarikere og andre relevante parter.

■ Samtidig giver landebesøgene GRETA mulighed for at besøge nogle af de steder, der yder hjælp til ofre for menneskehandel. GRETA kan f.eks. bede om at besøge krisecentre eller beskyttelsesboliger for handlede ofre, centre for irregulære migranter eller asylansøgere, grænseovergangssteder eller hospitaler. Disse besøg gør det muligt for GRETA at kontrollere hvor effektive de foranstaltninger, som er truffet for at implementere konventionen, reelt er.

CIVILSAMFUNDETS ROLLE

— Civilsamfundet er en vigtig kilde til oplysninger for GRETA. Under landebesøgene holdes der møder med repræsentanter for ikke-statslige organisationer (NGOer) og andre repræsentanter for civilsamfundet (herunder bl. a. fagforeninger, advokatforeninger og forskere), som er involveret i indsatsen mod menneskehandel. GRETA kan beslutte at sende spørgeskemaet til NGOer og andre i civilsamfundet, som har pålidelige informationskilder, og som har mulighed for at kontrollere disse oplysninger, eller at søge oplysninger fra civilsamfundet på andre måder.

GRETAS RAPPORTER

— GRETA's landerapporter indeholder dels en analyse af situationen i det enkelte land med hensyn til indsatsen for at bekæmpe og forebygge menneskehandel, dels forslag til at styrke implementeringen af konventionen. Rapporterne tager sigte på at være konstruktive og har til formål at hjælpe staterne i deres indsats.

— GRETA drøfter udkast til evalueringsrapporterne på sine møder. Herefter sendes rapportudkastet til den pågældende regering med anmodning om kommentarer. GRETA tager hensyn til landets kommentarer i den endelige rapport. Denne bliver sendt til de pågældende myndigheder, som opfordres til at komme med eventuelle afsluttende kommentarer. Derefter offentliggøres GRETA's rapport, og eventuelle kommentarer fra myndighederne.

KOMITÉEN AF DELTAGENDE LANDE

— Overvågningens anden søjle er Komitéen af deltagende lande som består af nationale repræsentanter for de lande, der har ratificeret konventionen. Med udgangspunkt i GRETA's rapporter kan Komitéen af deltagende lande vedtage henstillinger til det enkelte land om foranstaltninger, som bør træffes for at implementere resultaterne af GRETA's evaluering.

FRA OVERVÅGNING TIL HJÆLP TIL IMPLEMENTERING

Overvågningen, som foretages efter Europarådets konvention om indsatsen mod menneskehandel, er værdifuld i tre sammenhænge:

- ▶ den vurderer og styrker efterlevelse af konventionens vidtrækkende forpligtelser,
- ▶ den resulterer i råd og løsningsforslag, der er nøje tilpasset forholdene i det enkelte land, og
- ▶ den udgør et forum for internationalt samarbejde, hvor der kan udveksles oplysninger og viden om god praksis, og hvor det internationale samfund kan blive opmærksom på nye tendenser. Den danner grobund for samarbejde om at forebygge og løse problemer i forbindelse med menneskehandel.

Resultaterne af overvågningsarbejdet er tilgængelige på nettet og er blevet en referenceramme for alle, der arbejder med bekæmpelse af menneskehandel. Europarådet bistår også regeringer i deres arbejde med at implementere konventionen og de henstillinger, der er resultatet af overvågningsarbejdet.

Yderligere oplysninger kan fås hos:

Sekretariatet for Europarådets konvention om indsatsen mod menneskehandel (GRETA i Komitéen af deltagende lande)

Europarådet / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Frankrig / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking